

ΧΡΟΝΙΚΑ

Χιόνι! χιόνι! χιόνι! Φαγητόν ὅπερ ἀπολαμβάνομεν ἀπαξ τοῦ ἔτους, ἐρωμένη ἦν βλέπομεν κατ' ἐνιαυτόν, εἰκὼν ἀποκαλυπτομένη ἀπὸ δώδεκα σὲ δώδεκα μῆνας, πραγματικότης τὴν ὅποιαν βλέπομεν ὡς ὄνειρον. Τί μεταβολὰς θὰ εἶχομεν ἂν εἶχομεν τὴν χιόνα τρεῖς ἢ τέσσαρας μῆνας διαρκώς. Ὁ Σταμούλης θὰ ἦτο ἀδύνατος ἐν τῇ ἑλληνικῇ πλάσει· αἱ γυναῖκες μας θὰ ἦσαν λευκότεραι· καὶ οἱ Ἕλληνες Ἀγαθόπουλοι ὀλιγώτεροι. Ἄς τ' ἀφήσωμεν αὐτά. Τὸ χιόνι ἦλθε αἰφνίδιον· κατ' ἀρχὰς ὑποψία χιόνος· καὶ ἔπειτα πυκνὴ ἀλήθεια, διαλυομένη εἰς μυριάδας νιφάδων. Τὸ ψῦχος ἦτο μαλακώτερον· καὶ ὅμως οἱ δρόμοι εἶχον ἀγριέψει. Ἐρημιά παντοῦ. Τὰ ἐμπορικὰ ἐκλείοντο ἀπὸ τῆς 5ης ὥρας. Καὶ τὰ οἰνοπωλεῖα ἐπληροῦντο κατ' ἀντίθετον λόγον. Τῶν παρθεναγωγείων αἱ παιδίσκαι κουκουλωμέναί καὶ στριμωγμένοι ἢ μία ἐπάνω σ' τὴν ἄλλην ἐβαινον ἀψοφητεῖ. Καὶ τὸ χιόνι ἐστοιβάζετο μετ' ἀπελπιστικῆς πυκνότητος· καὶ σκυθρωπῆς τῆς τινὰ σιωπῆς, ὡς κἀτι τι ἀτελείωτον, κἀτι ἔχον ἀπόφασιν νὰ μὴ τελειώσῃ ποτέ. Ἐβήλεες εἰς τὸ στοίβαγμα ἐκεῖνο τὴν μελαγχολικὴν ἰδέαν τῆς αἰωνιότητος ἐξεικονιζομένην. Ἀλλὰ τὸ πρῶτὸ τῆς σήμερον τὸ θέαμα ἦτο ἐπιπαλσον. Ἡ λευκότης, ἡ παρθενοικωτέρα οὐσία τῆς φύσεως, ἦτο διακεχυμένη παντοῦ, ἐπὶ τῶν δρόμων τῶν στεγῶν, τῶν πεύκων, τῶν ἀνδῆρων, τῶν κωδωνοστασιῶν, τῶν παραστάδων τῶν θυρῶν, τῶν γομφωμάτων τῶν οἰκιῶν, τῶν καπνοδόχων. Καὶ ἐπὶ τῆς θεσπεσίας αὐτῆς λευκότητος, ἐξ ἧς εἶθε νὰ εἶχον πεπληρωμένας τὰς καρδίας καὶ τὸν ἐγκέφαλόν των αἱ τιμιώταται παρθένοι μας, ἔρριπτεν ὁ ἥλιος τὸ φῶς του, ὡς ἔρραινον οἱ παλαιοὶ μετ' ἐρέμουσας τὸν νυμφικὸν πέπλον.

Τὰ βουνά, τὰ ὠραία τῆς Ἀττικῆς βουνά, μετεμορφώθησαν εἰς λευκὰ μνημεῖα ἐκ πεντελικῶν μαρμάρου καὶ εἰς τὰς γραμμάς καὶ τὰς δαυτέλας των ἐσωπιάζετο ἐνίοτε ἔργα Ἰκτινίου καὶ Φειδίου, φαντασιώδεις ἀπτέρους Νίκας καὶ Καρυάτιδας. Ἡ γῆ μετ' ὀλίγον θὰ λυώσῃ, ἡ χιὼν θὰ χαθῆ καὶ οὐδεὶς Ἀθηναῖος θὰ τὴν ἔχει ἀπολαύσει. Θὰ μεταβληθῇ ὅμως εἰς λάσπην, καὶ αὐτὴν θὰ τὴν ἀπολαύσωμεν, χάρις εἰς τὸν κ. δῆμαρχόν μας, μέχρι συντελείας τοῦ Αἰῶτος.

Ἐκάμαμεν τὸν γύρον τοῦ περιβολιοῦ. Ἐπρεπε νὰ ἴδωμεν ὅλας τὰς Ἀθῆνας ἐκεῖ, ἀπολαμβάνουσας τοῦ μοναδικοῦ φαινομένου. Δὲν ἀπινθήσαμεν παρὰ δύο τρεῖς Πλακωτιδεῖς, μίαν καὶ μονὴν παρῆν ἀπὸ νεολαίαν, καὶ μίαν δεσποινίδα, ἂν ὄχι λέαιναν, ἀλλὰ μελέγαν, συνειθισμένην εἰς τὰ ρούσικα χιόνια.

Ὁ κ. Λύτρας τί κάμνει; Δὲν ἀντιγράφει τὸ βασιλικὸν περιβόλι; Τοῦλάχιστον νὰ ἔχωμεν τὴν εἰκόνα τοῦ μοναδικοῦ αὐτοῦ θεάματος;

Ἐν τοῖς ἰατρικοῖς κύκλοις τῶν Παρισίων ἐγένετο, φφαίνεται, πολὺς λόγος περὶ τοῦ ἂν αἱ διὰ κινήσεως γινόμεναι ἐνέσεις ἐπ' ἀνάγκην ἢ ὄχι τὴν πταιμίαν εἰς τὸν κ. Κουμουνδούρον.

Ὁ ἐκ Παρισίων ἀνταποκριτὴς μας γράφει τὰ ἑξῆς:

«Προχθὲς ὁ διάσημος χειροῦργος Verneuil ἐν τῷ κλινικῷ του μαθήματι ἔκαμε λόγον περὶ τούτου, ἰσχυρισθεὶς ὅτι αἱ ἐνέσεις τῆς κινήσεως οὐδεμίαν ἔσχον κακὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς πταιμίας, ἦν κατὰ τὰς παραστάσεις τῶν αὐτῶν ἰατρῶν τεινοῦσι καὶ οἱ ἐνταῦθα νὰ παραδεχθῶσιν, ἀλλ' ὅτι εὔρε κατάλληλον ἔδαφος πρὸς ἀνάπτυξιν ἐν τῷ ὄργανισμῷ τοῦ κ. Κουμουνδούρου ὅστις εἶχε τὴν ἀρθρικήν δυσκρασίαν.»

Μετὰ τὰ ἀνωτέρω, εἶναι ἐλεύθερα πάλιν τὰ δύο τμήματα, εἰς ἃ εἶναι διγρημένοι οἱ ἰατροὶ μας ἐδῶ, νὰ διῆσχυρίζωνται τὸ ἐν περὶ τοῦ ἄλλου ὅτι τὴν πταιμίαν αὐτὴν ἔφεραν οἱ Ἐνεσισταί.

Ἐάν ἴδῃτε τὸ φυλακεῖον ὅπου διανυκτερεύει καὶ δικηρεύει ἡ φρουρὰ τῶν πολιτικῶν φυλακῶν καὶ τοῦ Θεραπευτηρίου Τριγγέτα θὰ ἐρωτήσητε: τίνες εἶναι οἱ κατάδικοι, οἱ ἐπάνω ἢ οἱ κάτω; οἱ κρατούμενοι πολῖται ἢ οἱ κρατούμενοι στρατιῶται. Ἐπὶ τριῶν μέτρων μήκους καὶ ἐνὸς μέτρου πλάτους ἐπιφανείας, ἀνευ παραθύρου, μετ' ἑκατὸν ἀπὸ τὴν στέγην, ὅθεν ἐξέρχεται ὁ κορμὸς δένδρου φυλάσσαντος καὶ αὐτοῦ ἐκεῖ ἐν εἰδει σκοποῦ, κατακλίνονται ὀκτὼ ἄνθρωποι στρατιῶται, διαπνεόμενοι ὑφ' ὄλων τῶν βρυμάτων των διὰ τῶν χασμάδων καὶ τῆς ὀπῆς τοῦ φατνώματος διεισδύοντων καὶ κατακοιτούμενοι οἱ μὲν ἐπὶ τῶν δεξιά, διότι ὅ,τι νὰ κάμῃ χώρος τριῶν ἐπὶ ἐνὸς μέτρου ἀδύνατον νὰ χωρῆσθῇ ὀκτὼ ἄνθρωποι. Τοιαύτην ἀναλογίαν ἡμεῖς δὲν εἶδομεν ἀκόμη εἰς τὰ δωμάτια τῶν καταδικῶν. Ὑπάρχει ὅμως εἰς τὰ δωμάτια τῶν στρατιωτῶν, οὗς ἔριπτε τὸ φρουραρχεῖον ὡς **σκυλιὰ** εἰς τὴν τρώγλην των, ἀφοῦ οἱ κύριοι ἀξιωματικοὶ ἀπολαμβάνουν τὰ κρεβάτακια των, τὸ καφενεῖον καὶ τὰς διαφόρους αἰθούσας τῶν χορῶν. Ἑλληνικὴ δικαιοσύνη νὰ σὲ χαιρώμεθα. Καὶ ἑλληνικὴ γαῖουροῦπομονή, νὰ μὰς χαιρέσει.

Ἡ καλὴ Διάπλασις τῶν Παίδων ὄλονεν μεγαλώνει, χονδραίνει, κοκκινίζει. Τώρα ἐκδίδεται μετ' ἐρυθροῦν ἐξώφυλλον πλήρες ἀγγελιῶν. Ἡ ὕλη τῆς πάντοτε ζωηρᾶς ἢ συγκοινωνίας μετ' οὓς μικροῦς τῆς φίλους σχεδὸν τηλεγραφική. Ὅλον τὸν παιδικὸν κόσμον ἔχει κερδίσει, εἰς τὴν παλάμην τῆς συγκρατεῖ ὄλους τοὺς σπάγγους τῶν ἐλατηρίων καὶ τὸν χορεύει καὶ τὸν τρελλαίνει καὶ τὸν διδάσκει καὶ τὸν παιδεύει. Ἐξέδωκε καὶ τοῦ Ἀνδερσον παραμύθια, ὑστεροῦντα ὅμως πολὺ κατὰ τὴν γλῶσσαν τῆς θεμελῆς μεταφράσεως τοῦ Βικέλλα. Ἐπίσης καὶ οἱ Παιδικοὶ τῆς Διάλογου ἀπέτινον κατὰ τὸ ζῦμα πολὺ ὄχρη, μονότονοι καὶ σχολαστικοί. Ἐπιμένομεν εἰς τὴν γνώμην μας· ὁ παιδικὸς κόσμος νὰ τρέφεται μετ' παιδικὰς ἐπιστημονικὰς γνώσεις. Αὐτὰ τὰ μέσα τῆς διαπλάσεως τῶν καρδιῶν εἶναι πολὺ ἀπρηχαιωμένα.

ΦΡΟΥ-ΦΡΟΥ

Γαλλικὴ τις ἐφημερὶς ἀντιβαγνερική, ἀγγέλλουσα τὸν θάνατον τοῦ μεγάλου νεωτεριστοῦ Βάγνερ, ἰδοὺ πῶς ἀρχίζει τὸ ἄρθρον τῆς:

«Ἡ Γαλλία ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Βάγνερ ἀπόλλυσιν ἀδιάλλκτον ἐχθρόν. Ἡ μουσικὴ ἐπίσης.

Ἐραῖον;

Ἐπὶ τῇ φυλακίσει πάλιν νέου τραπεζίτου ἐν Γαλλίᾳ ὁ Σαριβαρῆ κάμνει τὴν ἐξῆς εὐφυᾶ παρωδιάν :

« Ἡ Ταρπητὴ Πέτρα εἶνε πλησίον τοῦ *Καπιταλιου*. »

Ἐξῆλθον σήμερον αἱ σαρωτικαὶ μηχαναὶ εἰς περιπάτον. Ὅσο νὰ ἰδῆς κάμποση λάσπη σήκοναν, ἢ μᾶλλον τὴν ἐξωμάλυναν.

Ἄλλ' ὁ Ρωμῆός εἶναι πάντοτε κακός.

Καὶ ἐπειδὴ ἐπίκεινται αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαί, ἤκούσαμεν Ἀθηναίων ψηφοφόρον λέγοντα :

— Εἶναι, βλέπεις, γιὰ τὰ *μαλάκια*.

ΒΟΥΛΗ

Δευτέρα, — 14 Φεβρουαρίου.

Ὁ κ. **Δεληγιάννης**, συνέχει καὶ τέλος.

Κατὰ τὰς μακρὰς ἡμέρας τοῦ θέρου, μετὰ τὸν ἀφόρητον καύτωνα, ἐγείρεται πολλάκις περὶ τὴν δειλὴν ὑπόδρασαν αὐρᾶ ἀπαράλλακτα καὶ ὁ κ. Δεληγιάννης σήμερον, συνεχίζων ἐπὶ δῖωρον ἔτι τὸν προχθὲς διακοπέντα τετράωρον λόγον του, ὑπανθυμίζει τὰ δειλινὰ τοῦ θέρου, καὶ σκέπτομαι, ὅτι ἡ δύσις τῶν λόγων του ὑπῆρξε πολὺ εὐτυχεστέρᾳ τῆς *πρωίας* του.

Καὶ ἀληθῶς, ἦτο σήμερον ὀλίγον ἄλλος τις ἢ ὁ συνήθης ἀγαθὸς δαίμων ἐπηγρύπνει αὐτοῦ, χασμώμενος ἐνίοτε, ἀλλ' ἀμέσως κατισχύων τῆς νάρκης του. Μολονότι αὐτὸ τοῦτο τὸ θέμα τῆς ὀμιλίας του, ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, εἶνε θέμα πλήρες ἐθνικοῦ, ἢ καὶ θεατρικοῦ, ἐνδιαφέροντος, ἢ ἐπιμέλεια δι' ἧς διεχειρίσθη τοῦτο, ἡ πυκνότης πολλάκις τῶν ἐπιχειρημάτων, τὰ ὅποια ἀντέτασεν, καὶ ἐν τῇ ἀπεικονίσει τῆς καταστάσεως τοῦ στρατοῦ κατὰ τὸ μεθοριακὸν ζήτημα, ἡ σατυρικὴ χροιά τὴν ὅποιαν ἐνίοτε περιεβάλλετο, καὶ βέλη τινὰ εἰρωνίαι· ἐκτοξευόμενα, ἐδιπλασίασαν τῆς ἀκροάσεως τὸ ἐνδιαφέρον· τὸ ἀληθὲς εἶνε, ὅτι ἐν ἅπασιν τούτοις ὑπεφαίνετο καὶ προσπάθειά τις ἀντιμετρήσεως εἰς τὴν τελευταίαν ἀγόρευσιν τοῦ πρωθυπουργοῦ.

Ἄλλὰ καὶ οὕτω, πάλιν ἦτο κριπτῶν τοῦ συνήθους, καὶ μέχρι τοῦ τόνου τῆς φωνῆς, τηρούντος ἕκτακτον μετριότητα καὶ μέχρι τοῦ δέικτου τῆς δεξιᾶς χειρὸς, ἀραιότερον τεινομένου καὶ σειομένου ἀπειλητικῶς, καὶ μέχρι τῆς ὄψεως τοῦ προσώπου, ὑφ' οὗ τὸν μύστακα προέκυψε δις ἢ τρεῖς ἐλαφρὸν ὑπομειδιάμα. Ἄλλ' ὑπεμειδία ἐπίσης καὶ ὁ κ. Τρικούπης· καὶ τοῦτο μοῦ φαίνεται κακὸν σημεῖον διὰ τὸν Δεληγιάννην.

Ἡ σημερινὴ ὀμιλία ὀφείλεται εἰς τὴν πρόκλησιν τοῦ κ. Τρικούπη, κακίσαντος τὴν ἀντιπολίτευσιν ἐπὶ τῇ ἀφασίᾳ αὐτῆς ὡς πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ στρέφεται πρὸ παντός περὶ τὰ δύο σημεῖα, ἐξ ὧν ἀπορρέει σύμπασα ἡ πολιτικὴ αὕτη! περὶ τὸν στόλον τῆς Ἀλεξάνδρειας, καὶ τὸ Καραλή-Δερβέν. Γνώριμοι τόποι τῷ ὑπομνηματιστῇ τοῦ συνεδρίου τοῦ Βερολίνου, καὶ τῷ ἐπικριτῇ τῆς ἀποστολῆς τῶν πλοίων εἰς Ἀλεξάνδρειαν, περὶ ἧς ἀποφαίνεται, ὅτι πρὸς ματαίαν μόνον ἐπίδειξιν ἀπεστάλησαν, δίχως ἢ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις νὰ ὑποχρεῖται πρὸς

τοῦτο οὔτε ὑπὸ εἰδικῆς συνθήκης, οὔδ' ὑπὸ συμφερόντων ὁμοίων πρὸς τὰ τῶν μεγάλων δυνάμεων, τῶν ὁποίων ἦτο εἰδικὴ ἀνάγκη ἢ τοῦ στόλου ἀποστολῆ. Ἐὰν δὲ διὰ φιλοanthρωπικὸν σκοπὸν ἀπεστάλησαν, διατὶ δὲν ἐξελέγησαν ταχυδρομικὰ πλοῖα, τὰ ὅποια, καὶ χωρητικώτερα, ἠδύνατο κάλλιον νὰ ἐκτελέσωσι τὸν σκοπόν;

Ἐὰν δ' ἐκεῖνος ἔκρινε πρέπον νὰ φέρῃ παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τῇ ἀποστολῇ τοῦ στόλου, οἱ λόγοι του ἦσαν περισκεμμένοι, καὶ οὐδεμίαν ζημίαν ἐπροξένουν· ἀλλὰ τοῦτο ἐκίνησε τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ πρωθυπουργοῦ, προκαλέσαντος τὴν ἀποδοκιμασίαν του, ἐνῶ ἐν ἀμφοτέροις ταῖς Ἀγγλικαῖς Βουλαῖς ἐμοίας φύσεως παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ Σώλσβαρν καὶ ἄλλων δὲν ἐπέφερε τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα.

Καὶ κατὰ τὸν κ. Δεληγιάννην ἡ Κυβέρνησις διὰ τῆς ἀποστολῆς τῶν πλοίων παρέστησε τὴν Ἑλλάδα παρωδοῦσαν τὴν Σαρδηνίαν ἐπὶ Κριμαίας, ὅτε προῖστατο ἐκεῖνης ὁ Καβούρ.

*

Ὅτε τὸ 1870, πρὶν ἐκραγῆ ὁ Γαλλοπρωσικὸς πόλεμος, ὁ τότε βασιλεὺς τῆς Πρωσίας ἀνήγγειλεν εἰς τῆς Γαλλίας τὸν πρεσβευτὴν, ὅτι συγκατανεύει εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ αἰτουμένην παραίτησιν τοῦ Χοεζζόλερν ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς Ἰσπανίας, ἐκράυγασε τότε ἡ γαλλικὴ δημοσιογραφία : « ἡ νίκη μας εἶνε μεγάλη! δὲν θέλομεν πλείοτερα! » Καὶ πρὸς τὴν ἀνακραυγὴν ταύτην, ἣν ὁ Ἰούλιος Σίμων ἐχαρακτήριζε *νέαν ἀγροσύνην*, παραβάλλει τὰς ἐθνουσιώδεις φωνὰς τῶν ἐφημερίδων τῆς Κυβερνήσεως, ὅταν κατελήθη διὰ τολμηρὰς στρατιωτικῆς κινήσεως ὁ παρὰ τὸ Καραλή-Δερβέν σταθμός. Καὶ εἶνε λυπηρὸν, λέγει, νὰ προβαίη Κυβέρνησις εἰς τοιαῦτα διαβήματα, τὰ ὅποια ἡ ἴδια ὀνομάζει *τολμηρὰ*· θὰ ἐνόμιζεν, ὅτι στρατὸς κατὰ τὰς ἐπισήμους διαβεβαιώσεις τοῦ Ἀρχηγείου συνέκειτο ἐκ 12,000 περίπου· ἀλλ' ὁ ἀρχηγὸς ζητεῖ τότε δυνάμεις, διότι ἐπαλειοῦνται τὰ ὄρια, καὶ ἀποστέλλονται 100 πεζοὶ καὶ 5¹¹ χωροφύλακες, ὀπλιταὶ πρὸ 8 ἡμερῶν ἐνδυσθέντες τὴν στολὴν, καὶ ὅπλα μὲ τὸ λίπος τοῦ ἐργοστασίου ἀκόμη. Καὶ μετὰ συγκατάραξιν ἀγωνιώδη ἅπαντων τῶν σωμάτων τοῦ στρατοῦ καὶ ἐγκατάλειψιν τῆς πρωτεύουσας ἀνευ φρουρᾶς κατορθώθη νὰ συναθροισθῆ παρὰ τὰ σύνορα στρατὸς 9,000· ἀλλ' οὐδ' εἰς αὐτὸν τὸν ἀριθμὸν πιστεύει.

Ἀφοῦ δ' ἐξέδραμεν εἰς τὰ χρονικά τῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου, διὰ νὰ εἶπῃ, ὅτι μέγα κατόρθωμα ἐκόμισεν, καὶ λύσιν τοῦ ὀροθετικοῦ ζητήματος ἐκήρυξαν τὴν πραγματοποίησιν τῆς γραμμῆς, τὴν ὅποιαν ἡ Βύρῳπη ἐπέδαλε, καὶ ἀφοῦ εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἀντιπολιτεύσεως τοῦ 1880 ἀποδίδει τὸ ὅτι ἡ Ἀγγλία δὲν ἐπέμενε εἰς εὐρύτερα ὄρια τῆς Ἑλλάδος, ἐπιλέγει χαρακτηρίζων τὴν Κυβέρνησιν ὡς ἀκολουθοῦσαν τὴν σχολὴν τῶν *opportunistes*, τῆς *λιουτελείας*, σκοπὸν ἔχουσαν τὴν ἐξυπρέτησιν τῶν Κυβερνητικῶν συμφερόντων, καὶ οὐχί, ὡς ἐκεῖνοι, μόνον περὶ τὰς λεπτομερείας μεταβάλλουσαν τὰς γνώμας.

Εὐνόητον, ὅτι ἡ ἀντιπολίτευσις θερμῶς ἐχειροκρότησεν.

*

Καὶ τῆς προεχωρημένης ὥρας, καὶ τοῦ κ. **Τσεθανοπούλου** τὸ ἀκατάλληλον, εἶτε ἐνεκα τῆς εὐρείας αὐτοῦ ἐπιβολῆς, δηλοῦντος, ὅτι ἤθελεν ὀμιλεῖν περὶ τοῦ προὔπολοισμοῦ ὑπὸ οἰκονομικὴν ἐν γένει ἐποψίν, καὶ περὶ τῆς ἐσωτερικῆς πολιτικῆς καὶ περὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς· εἶτε ἐνεκα προλήψεως, ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τοῦ πρώην πράκτορος τοῦ Χαβά, καὶ τοῦ διαιτῆ τοῦ Βερνάρδου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς ἀλιγύστου καὶ ἀτερ-